

Przejścia po powierzchni drogi

Przejścia dla zwierząt po powierzchni drogi powinny być stosowane jako podstawowe rozwiązanie w przypadku dróg bez ogrodzeń ochronnych. Skuteczność tej metody zależy znacząco od natężenia ruchu pojazdów - przy drogach o natężeniu ruchu < 10000 pojazdów/dobę metoda jest efektywna dla dużych i średnich zwierząt, z kolei dla małych ssaków, płazów, gadów i bezkręgowców przy natężeniu < 500 pojazdów/dobę. Minimalna szerokość tego typu przejścia to 200 m, optymalna szerokość > 500 m. Na odcinku lokalizacji przejścia droga powinna przebiegać na poziomie otaczającego ją terenu (lub tylko nieznacznie różnić się poziomem niwelety względem otoczenia), nie może posiadać oświetlenia jezdni i barier ochronnych. Dodatkowo powinno zostać wprowadzone trwałe ograniczenie prędkości jazdy lub aktywne systemy ograniczania prędkości do 50 km/h (przynajmniej w godzinach nocnych) i egzekwujące przestrzeganie przepisów poprzez budowę fotoradarów, budowę progów spowalniających na jezdni etc. Wskazane jest zastosowanie dodatkowych, niestandardowych elementów oznakowania - np. w postaci tablic informujących o zagrożeniach kolizyjami ze specyficznymi elementami graficznymi.

Otoczenie drogi powinno być kształtowane w taki sposób by zapewnić możliwie najwyższy poziom bezpieczeństwa zarówno dla kierowców, jak i zwierząt przemieszczających się w poprzek jezdni. Kluczowe jest zapewnienie odpowiedniej widoczności z poziomu jezdni i otoczenia drogi oraz unikanie tworzenia wszelkich barier, które mogą utrudniać zwierzętom dojście do drogi i swobodne jej przekraczanie - w otoczeniu drogi nie powinny znajdować się obiekty ograniczające widoczność i utrudniające zwierzętom dojście, w szczególności: głębokie rowy, wysokie nasypy, obiekty odwodnieniowe (zbiorniki, osadniki etc.), bariery energochłonne.

W przypadku przejść dla nietoperzy (na odcinkach przelotów nad drogą) konieczne jest dodatkowo doprowadzenie zadrzewień naprowadzających do miejsca przekraczania drogi wraz z zastosowaniem odpowiednich działań minimalizujących kolizje z pojazdami (wysokie ekrany, wysokie ogrodzenia siatkowe).